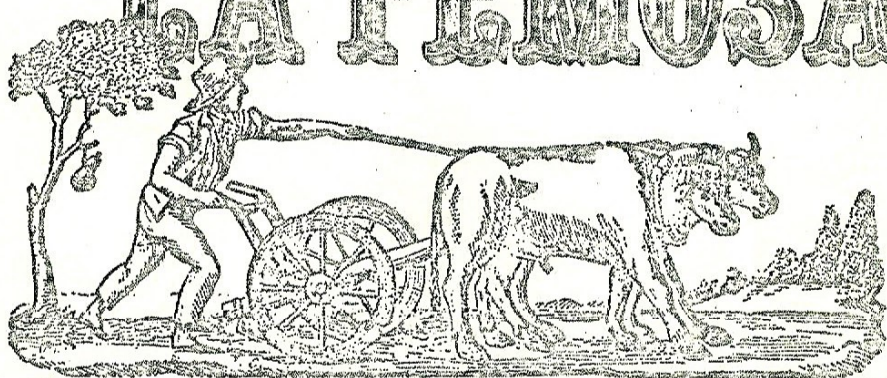

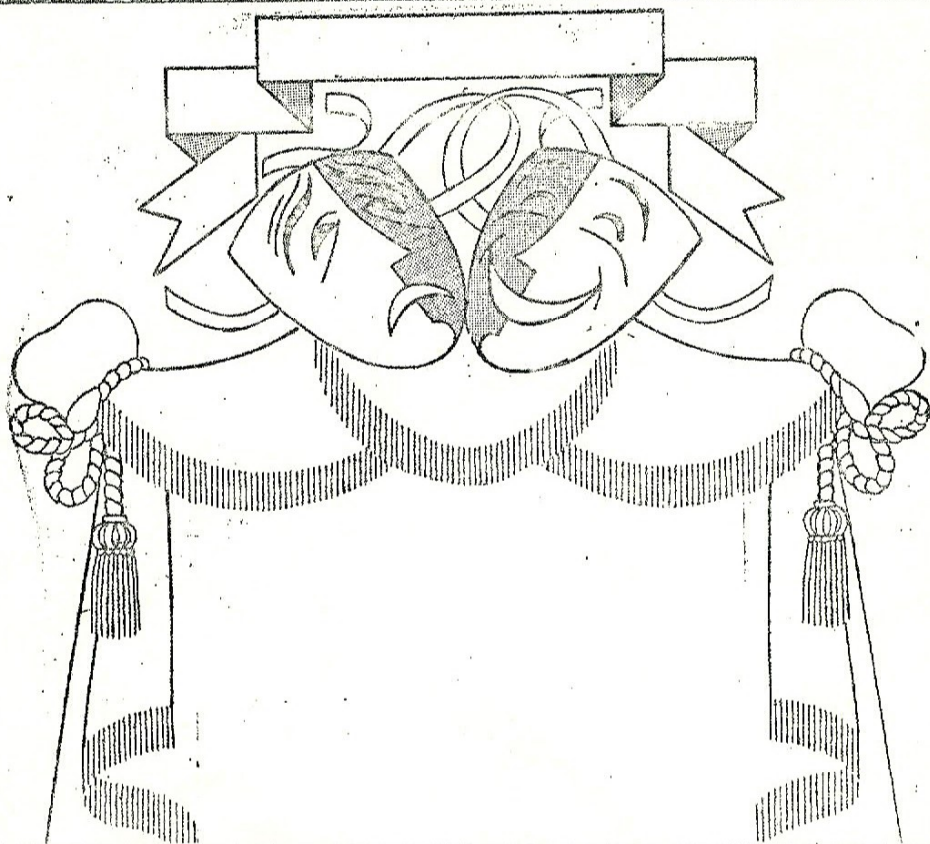
LA FEMOSA

FEBRER

ARTESA DE LLEIDA

1982

PÒRRIE

Fa relativament pocs anys que "La Femosa" era l'única entitat artesenca que treballava per a fer créixer, els artesencs, pel camí de la cultura. Ara han sortit altres grups que, empenyuts pel neguit de fer activitats, s'han posat a treballar en diferents camps

El més veterà d'aquests grups és el d'"Escala En Hifi", el qual compta al seu haver una colla de representacions d'aquest tipus. Compta amb actors novels i altres ja més experimentats, i no oblida mai (quan presenta els seus espectacles) de incloure dins del repertori seu algun número fet per nens i nenes.

L'altre grup és l'"Esplai" (aquests fa pocs mesos que treballa) el qual té com a fita el treballar de cara a la canalla. Les coses que han muntat fins ara subratllen aquest neguit de dedicar la seva tasca als artesencs més petits.

I l'altre grup (aquest de molt nova incorporació a la llista de gent que treballa a Artesa) és, el "Teatre d'Artesa" que el passat dia 13, dissabte,

va presentar sobre les taules l'obra "Assaig General"

A vegades, quan sentim a dir que els joves no tenen inquietuts ens en dolem, encara que per ara aquest no sembla ésser el cas dels joves d'Artesa, ja que en conjunt, tots aquests grups sumen un bon grapat de joves que es mouen i treballen per a portar a terme unes caboires de tipus cultural dins del marc de el nostre poble, tanmateix d'aquestes activitats no en treuen cap profit material, sinó molt a l'inrevés; unes satisfaccions espirituals que els ajuda a trobar, sentit a la vida.

Des d'aquestes pàgines els hi trametem la nostra més ferma i cordial enhorabona i tot el nostre encoratjament per seguir treballant an bé de la cultura del nostre poble, sense cap desfalliment ni reculada.

LA FEMOSA

* * REVISTA DE INFORMACIÓ LOCAL * *
EDITA AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"
C. DEL CASTELL N. 23 ARTESA LLEIDA
DIPOSIT LEGAL N. L-264-1981
SEGONA EPOCA N.31 FEBRER 1982

INDEX

Pòrtic.	1
Teatre Artesenc.	4
Dades estadístiques d'Artesa, del 1981. .	6
La manifestació de la PAU.	11
Fent-me'n ressò.	14
Humor.	16
Poesia.	18
Una Cultura " Teledirigida "	20
Barbarismes.	23
Alguna cosa més sobre l'Esperanto. ..	24
Bufa vent de l'est.	27
Entreteniments.	30

Els articles i opinions que apareixen a les
planes de LA FEMOSA, reflecteixen únicament l'o-
pinió de llurs firmants.

TEATRE ARTESENÇ

El dissabte dia 13 de febrer uns quants artesencs aplegats sota el nom (segons van dir provisional) de "Grup de Teatre Artesa" ens van oferir la representació de l'obra de teatre "Assaig General". Encara que alguns dels actors ja havien fet altres vegades teatre al poble, altres feien la seva primera actuació sobre les taules.

Com artesenc m'és difícil de fer una crítica de la representació del dia 13, en part perquè co nec les dificultats amb que sempre es topen els afeccionats de teatre dins i fora del nostre poble i això em fa veure amb bons ulls qualsevol in tent de fer teatre a Artesa i en part, i sobretot m'és difícil de fer una crítica perquè sé la il·lusion, l'afany i la bona fe que posa l'actor afeccionat per tal que l'obra surti com més bé millor. No obstant això cal valorar la representació encara que només sigui per a ajudar els mateixos actors cara a algunes deficiències o bé per a encoratjar-los a seguir endavant.

Primer que tot he de dir que l'obra em va sorprendre agradablement i no an si l'obra, sinó la manera d'ésser duta a escena. Crec, sincerament que és la millor representació d'una obra de tea-

tre feta a Artesa per artesencs portada a l'escenari en molts anys. Això, és clar, no vol dir que no hi hagi notat uns alts i baixos molt marcats quant a la representació, individual, dels personatges, i un conjunt de detallets que haurien pogut ser esmenats amb molt poc esforç.

Diguem, però, que el més greu de tots els defectes l'observats a la majoria dels actors és la velocitat excessiva en les declamacions. Aquestes parrafades dites gairebé a ritme d'ame--tralladora fan, per un costat, que els especta--dors s'enterin de la majoria de les coses, i per l'altre costat fan impossible que l'actor pugui donar l'entonació i el sentit exacte a cada paraula quedant així l'escena malmesa. Aquí hi cap també la falta de respecte o de despreocupació per l'idioma.

Un dels encerts d'aquesta representació ha estat la mobilitat dels actors sobre l'escenari, (subratllem l'escena de la rata) mobilitat que camuflava alguns lapsus en la memorització del paper notada en més d'un actor.

En resum, una representació correcta que es perem que no sigui l'última d'aquest grup, ja que el teatre és una arma de culturarització important que al nostre poble no em podem prescindir.

Un comentari a part l'hem de dedicar al correcte comportament del públic artesenc. Un públic que no escatima esforços per a manifestar

Continua a la pàgina nº 15

DADES ESTADÍSTIQUES D'ARTESA, DEL 1981

Enguany és la primera vegada que l'ajunta--ment d'Artesa confecciona una estadística, sobre els diferents aspectes dels habitants del poble, amb un ordinador electrònic, concretament el de la Paheria de Lleida. L'estadística s'acaba el 19 de novembre de 1981 i segons ella a Artesa hi ha 1175 habitants de dret i 1173 habitants de fet, dels que 581 són homes, que representen el 49'45% del total, i 590 són dones, 50'21% del total.

Segons l'estat civil la població d'Artesa es pot desglossar així :

	Homes	Dones	Total
Solters	254 (44'02%)	217 (37'28%)	471 (40'63%)
Casats	304 (52'68%)	301 (51'71%)	605 (52'20%)
Vidus	17 (2'94%)	62 (10'65%)	79 (6'81%)
Divorciats	2 (0'34%)	2 (0'34%)	4 (0'4%)

Per edat la població d'Artesa es divideix de la forma següent:

	Homes	Dones	Total
Menys de 10 anys	65 (11'18%)	78 (13'24%)	143 (12'22%)
De 10 a 18 anys	94 (16'17%)	91 (15'44%)	185 (15'81%)
De 19 a 23 anys	54 (9'29%)	24 (4'07%)	78 (6'67%)
De 24 a 40 anys	97 (16'69%)	96 (16'29%)	193 (16'50%)
De 41 a 50 anys	76 (13'08%)	80 (13'58%)	156 (13'33%)
De 51 a 60 anys	86 (14'80%)	81 (13'75%)	167 (14'27%)
De 61 a 70 anys	55 (9'48%)	56 (9'50%)	111 (9'49%)
Més de 70 anys	54 (9'29%)	83 (14'09%)	137 (11'71%)

De la població total d'Artesa, 836(71'45%) habitants han nascut al mateix poble, són 453 homes i 383 dones. Els nou vinguts són en total 334 (28'54%) habitants, dels que 128 són homes i 206 dones; d'aquests, 45(17 homes i 28 dones) vingueren abans dels anys quaranta; 43(18 homes i 25 dones) als anys cinquanta; 74(30 homes i 44 dones), als anys seixanta; 129(49 homes i 80 dones) arribaren a Artesa entre el 1970 i el 1980.

D'aquests nou vinguts, 114(9'74%) nasqueren fora de Catalunya, dels que 47 són homes i 67 són

dones; 30 (11 homes i 19 dones) : hi arribaren abans dels anys quaranta ; 11 (3 homes i 8 dones) als anys quaranta ; 18 (7 homes i 11 dones) als anys cinquanta ; 21 (9 homes i 12 dones) als anys seixanta ; i 34 (17 homes i 17 dones) arribaren a Catalunya entre el 1970 i el 1980.

Pel que fa al nivell d'instrucció els habitants d'Artesa les dades són:

	HOMES	DONES	TOTAL
Menys de 8 anys	42	46	88
No saben llegir ni escriure.	21(3'88%)	29(3'32%)	50(4'60%)
Primaria Incompleta.	84(15'52%)	83(15'22%)	167(15'37%)
Ens Primaria o E. G. B..	287(53'04%)	297(54'49%)	584(53'77%)
Formació Professional.	18(3'32%)	14(2'56%)	32(2'94%)
Batxillerat Elemental.	56(10'35%)	51(9'35%)	107(9'85%)
Batxillerat Superior.	17(3'14%)	12(2'20%)	19(1'74%)
Títol de grau Mitjà.	7 (1'29%)	12(2'20%)	19(1'74%)
Títol Superior	9 (1'66 %)	4(0'73)	13(1'19%)

El 98'35% del total de la població entén el català i un 1'64 % no.

Les dades laborals i socio-econòmiques: són

les següents :

Laboral	Homes	Dones	Total
Cumpleixen Ser- vei Militar	9 (1'57%)	-----	9 (0'77%)
Treball Remune- rat.	304 (53'05%)	50 (8'54%)	354 (30'56%)
Busca feina per prim. vegada.	1 (0'17%)	1 (0'17%)	2 (0'17%)
Aturat i busca ocupació.	7 (1'22%)	-----	7 (0'60%)
Retirat, jubilat o pensionista.	92 (16'05%)	89 (14'35%)	176 (15'19%)
Assisteix a Cen- tre Ensenyament	119 (20'76%)	133 (22'73%)	252 (21'76%)
Feines de la llar.	13 (2'62%)	293 (50'08%)	306 (26'42%)
Altra situació (menors no escol)	28 (4'88%)	24 (4'10%)	52 (4'49%)
Socio- econòmica			
	Homes	Dones	Total
Patró, empresa- ri amb personal	9 (1'54%)	2 (0'33%)	11 (0'99%)
Empresari o Prof. cte, propi.	160 (27'53%)	17 (2'88%)	177 (15'12%)
Menbre de Coo- perativa.	-----	2 (0'33%)	2 (0'17%)
Assalariat ca- racter fix.	68 (11'70%)	20 (3'39%)	88 (7'52%)

Assalariat even- tual.	6 (1'03%)	4 (0'67%)	10 (0'85%)
Ereball no regla- mentat (família...)	65 (11'18%)	7 (1'18%)	72 (6'15%)
Altres act., bus- ca feina,...	6 (1'03%)	4 (0'67%)	10 (0'85%)
Mestressa de casa.	13 (2'28%)	284 (48'21%)	297 (25'38%)
No actius (esco- lars, jubilats...)	254 (43'71%)	249 (42'27%)	503 (42'99%)

Aquestes són les darreres dades estadístiques de la població d'Artesa de les que cadascú en pot treure interessants conclusions, que hem evitat per no allargar el text, al mateix temps que aquesta estadística ens dóna una idea de la situació actual de la nostra vila.

Esperem que aquesta iniciativa de l'Ajunta -- tant actual continuï i puguem fer comparances, que és l'interessant de les estadístiques, amb futures dades per saber els canvis que es van produint al nostre poble al llarg dels anys.

J. Gallart

LA MANIFESTACIO DE LA

PAU

Davant la preocupant situació política que ens envolta, (El Salvador, Polònia, Afganistan, Eritrea...) hi ha vegades que els joves que ens trobem en un lloc més o menys tranquil -fins i tot inclosa la crisi- ens preguntem quina ha de ser la nostra actitud en front d'això; hem de fer alguna cosa? Ho podem fer? Ho volem fer veritablement?. Com aquestes moltes preguntes i qüestions que se'ns plantegen, la veritat és que molts joves som molt passius i hi ha poques ganes de lluitar. Però no cal ser, tampoc tan pessimistes:

El passat dia 22 de gener sortíem de Lleida tres autocars i altres automòbils, plens de joves (també altres no tan joves) que ens dirigíem a Barcelona des d'on amb 33 autocars més, vam marxar destí GINEBRA, Per què? doncs a Ginebra el dia 23 hi havia convocada una massiva manifestació a favor de la PAU i contra el REARME; aquesta manifestació estava organitzada de cara a tots els joves d'Europa.

Aquí a Lleida ho portaven els joves socialistes i comunistes amb l'ajuntament, i per anar -hi només calien 1800 pts.

Després d'un llarg viatge, arribarem a Ginebra a dos quarts de dos de la tarda i a dos quarts de tres sortia la Manifestació. Una vegada

dins d'ella vam veure gent de tota Europa (Alemanys, Italians, Francesos, Anglesos...) gent de L'Iran, Afganistán i Latinoamericans; els catalans que aproximadament anavem 2.200, erem els més nombrosos. Durant la manifestació vam recórrer tota Ginebra fins arribar a l'edifici de les Nacions Unides, allí representants dels llocs més conflictius del món (Polònia, El Salvador, Afganistán...) ens van exposar la seva situació.

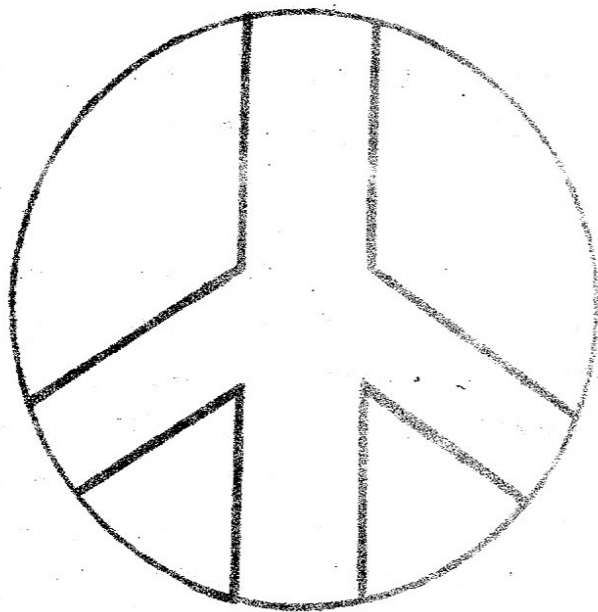
Quan tots havien finalitzat llurs exposicions es va donar per finalitzada la Manifestació, amb crits i himnes per la Pau.

Això és breument el desenvolupament de la Manifestació, però és inexplicable amb paraules tot el que veus, el que escoltes, el que sents, hi havia tot tipus de joves pintats i caracteritzats amb motius pacifistes, tot una sèrie d'actuacions o de comportaments però, això sí, mai un crit de violència o un mal gest, tot perfectament en ordre i "elegància".

Tot plegat a la Manifestació érem unes 7.000 persones però no sols joves, sinó que vam veure també senyors amb els seus fills, padrines i padrins, polítics, professors... Tothom unit per l'ideal comú LA PAU.

Neus Baches

PAU

FENT-ME'N RESSÒ

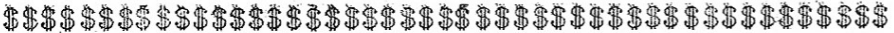
Després d'haver llegit el Pòrtic de LA FEMO SA del número de Gener d'enguany, m'agradaria parlar sobre el mateix tema, però des del meu particular punt de vista, ja que com a nacionalista que em considero, l'evolució, o el tomb, que ha pres darrerament aquest moviment em deixa ben aclaparat. No és que no senti satisfacció per aquest augment del sentiment patriota, és, senzillament que em desconcerta.

No hauria cregut mai que la mort del Dictador provoqués un allau tan considerable de gent que s'auto-defineix com a nacionalista, ja que sempre havia pensat que ser nacionalista volia dir estar convençut que el nostre país (Països Catalans) és una nació i com a tal aquesta té el dret irrefutable d'espigar a aconseguir la seva plena sobirania. Crec, sincerament, que ser nacionalista comporta / tenir una clara voluntat de treballar per a fer possible l'assoliment d'aquest dret. Si la cosa és tal i com jo crec, no m'acabo d'explicar com un individu és nacionalista l'any 1977 i no ho era el 1975.

Penso que la gent, en general, confon el nacionalisme amb la simple satisfacció de ser catalans i Catalunya no és res més que allò que els castel-

lans diuen : " La Patria chica " . Espanya, és clar, és , per aquesta gent, la Pàtria, i Catalunya és la regió (ara també es diu nacionalistat) més estimada d'aquesta pàtria. I, és clar, miran-ho així s'haurien de dir regionalistes, si no fos que aquest adjectiu ja està molt passat de moda, i avui ja no es porta.

A. C.

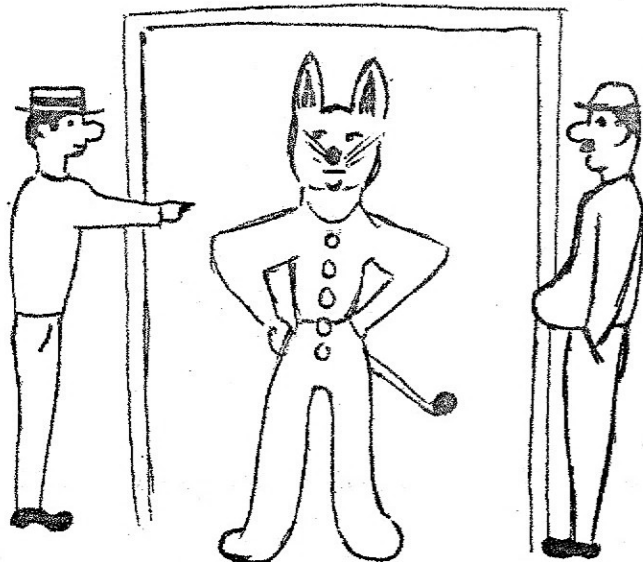

TEATRE ARTESENC

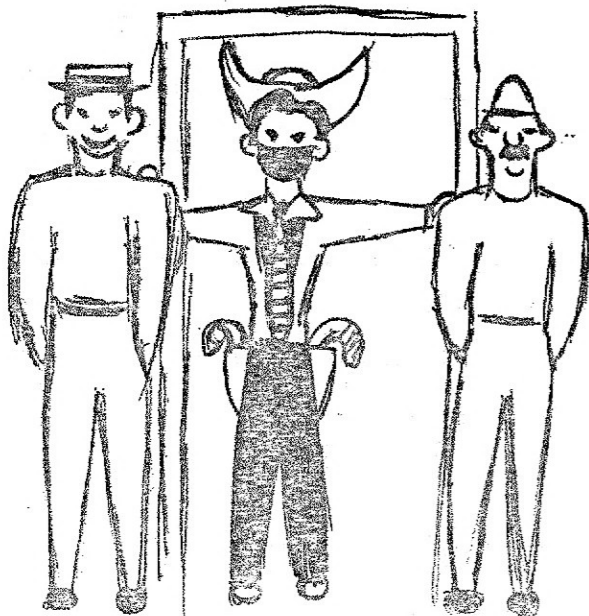
Ve de la pàgina nº 5

la seva aprovació i encoratjar els actors artesencs a seguir treballant en bé del teatre artesenc. Nosaltres ens sumem, doncs, als aplaudiments mai no escatimats.

HUMOR

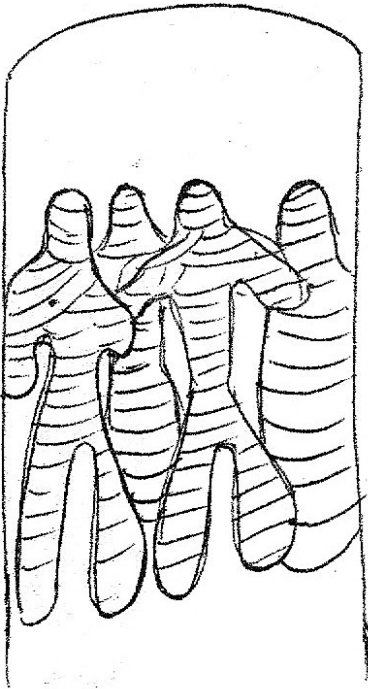

¡NOI! IDENTIFICA'T

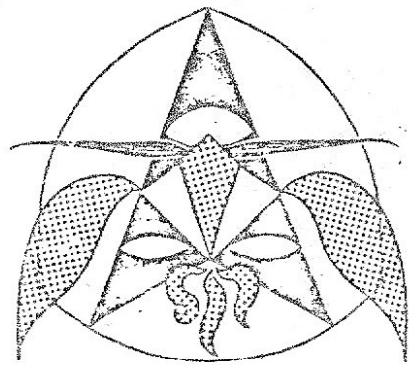

JO NO M'IDENTIFICO,
JA NO SABEM QUE SÓC DE LLIBRE.

EL CARNESTOLTES A ARTESA

— LA FEMOSA —
SENSE PARAULES

Paraules buides
pronunciades per uns sers
egoïstes, que t'envolten.
Amistat corrompuda
que no té nom
ni raó d'ésser,
perquè no és.

Viure en aquesta terra,
que no és terra, sinó infern.
(Prova per la que tots
hem de passar).

Malson, d'una nit
que no s'acaba
i de la que voldríem despertar,
.... però tenim por.

Lluitar, per a què?
les pàrets es tancaran igual,
mica a mica,
a poc a poc,
sense adonar-te'n
perquè disfrutis cada moment
del teu sofriment.

Et faran veure
que serveixes per alguna cosa
que ets algú,
quan per ningú
no ets res.

Et diran tot
el que vols sentir,
i pensaran, tot
el que no et diran.

Seràs una titella
que creu que existeix,
i et faran desaparèixer
quan ells voldran.

I quan t'adonis
que enmig de tanta gent
estàs sol, llavors,
en aquest precís moment,
sabràs per què vius.

Rosa Farré

UNA CULTURA

“TELEDIRIGIDA”

Després de pensar-hi més d'una vegada, i encara que ja fa a la ratlla de dos mesos, que han passat, voldria donar la meva opinió del que representen les festes de Nadal.

En primer lloc tenim unes festes que, a ci al món catòlic, volem o volem que siguin l'expressió d'un missatge cristià d'amor i d'igualtat, quan, jo crec, que es donen en aquests dies les més grans desigualtats, en el menjar, en el vestir ... I en dono la culpa de tot això a les multinacionals. L'Església, que és la més antiga de les multinacionals, només pretèn vendre religió en lloc de cultura. I les altres i més modernes de les multinacionals en lloc de cultura ofereixen tot allò que els pugui donar uns beneficis. Amb totes les manipulacions, de cara a la "puta pela" ens han despersonalitzat. La cultura, per a mi, ja fa temps que ha mort, perquè la cultura d'avui és la publicitat, els articles superflus, el consumisme, Mai no havia estat la nostra societat tan inculta com avui, ni tan encarcerada.

A la majoria de la gent ens sembla, degut a aquesta manipulació, que no celebrem unes bones festes si a la taula no hi tenim, després d'un bon menjar, "las burbujas Freixenet" i els torrons "El almendro". Per un altre costat, abans, quan arribaven aquestes festes, eren una font innegotable de relacions familiars, avui, però, aquestes relacions han estat estrangulades per la T.V., aquesta televisió engegada tot el dia perquè no tinguem de fer l'esforç de parlar.

Jo recordo que abans, (i no vull dir que tot temps passat fos millor) teníem els caps de família que ens contaven coses i costums del passat, coses i costums que ens arrelaven a la nostra cultura. Avui, però, el pare, la mare, l'avi no tene cap importància, perquè el quadret màgic de la tele els ha desplaçat. Penso que hauríem / de posar, de tan en tan, al pare, la mare, o l'avi al lloc on tenim reservat a la tele i que ens tornessin a contar aquelles coses que, sense cap dubte, ens apropiarien amb un escalf més veritable, al missatge d'aquestes festes que no el quadret fret de la televisió.

En quan als regals per la canalla ens cal recordar que abans, durant tot l'any, els nens, feient treballar la seva imaginació per a construir-se la joguina preferida, ara, també lamentablement, ha deixat de ser així perquè interessos comercials, mitjançant la "tele", els priva

d'aquesta imaginació, i els diu, dia rera dia, el que han de comprar de tots els articles que duran un any han manufacturat les empreses dedicades a les joguines. Juguets cada dia més tecnificats i molt més cars, juguets que cada dia massifiquen, més i més, la classe social a qui van dirigides. Fins i tot els Reis Màgics donen la impressió que treballen al tant per cent, o sigui: goguina més cara, més benefici.

I tot això ens passa perquè la majoria de la nostra societat, començant per les institucions polítiques, no ens dediquen a imaginar, a planificar o a crear, sinó que restem limitats, o acostumats, que totes les coses ens les donin ja fetes.

Jomaes

BARBARISMES

ES DIU

Això és fundamental
Ous dusos
M'importa un pito
Pagar el pato
Es una vivienda
Es un tanteig
Els productes alimenticis
Això no li perteneia
Estarem un rato
Al llac hi ha cisnes
Ell i els demés escoltaven
Van registrar tota la casa
Escola de Maestria
Treure de quici
A granel
Fer el cusco
Es va destornillar de riure
Fer-se un taco

S'HA DE DIR

Això és fonamental
Ous durs
Tant se me'n dona
Pagar els plats trencats
Es un habitatge
Es una provatura
Els productes alimentaris
Això no li pertany
Estarem una estona
Al llac hi ha cignes
Ell i els altres escoltaven
Van esporcollar la casa
Escola de Mestria
Treure de polleguera
A dojo! (detall)
Fer l'orni
Es va cargolar de riure
Fer-se un embolic

Llibre consultat "Parleu bé el català"

ALGUNA COSA MÉS

SOBRE L'ESPERANTO

L'esperanto, aquesta llengua universal de que parlàvem en un article de la revista del més passat, fou creada a Polònia l'any 1887 per Lazarus L. Zamenhof com a instrument neutral de comunicació. L'autor que signava Dr. Esperanto (Esperanto=el qui té esperança), l'anomenava simplement llengua internacional; ben aviat, però, el seu pseudònim esdevingué el nom de la llengua.

La gramàtica és d'una simplicitat gran i sense excepcions. L'alfabet té vint-i-vuit lletres de fonètica clarament definida i constant. Tots els polisílabs són plans. Un mateix radical pot fer de substantiu, adjectiu, verb o adverbi. Només la desinença caracteritza les parts de l'oració, és a dir les terminacions: o, a, i, e indiquen, respectivament, substantiu, adjectiu, el verb (infinitiu) i adverbi. Substantius i adjectius fan el plural afegint una j a la respectiva vocal final. La desinença n és signe d'acusatiu. Només hi ha un model de conjugació i tots els verbs són regulars, amb dotze desinençes invariables: i (infinitiu), as (present), is (passat)..

L'article definit és sempre la i no n'hi ha d'ir-definit. L'enginyós sistema d'afixos dona a l'esperanto unes possibilitats il·limitades, puix que permet de comprendre diversos mots (algun cop més de quaranta) d'una sola arrel, amb la particularitat, encara, que els afixos tenen valor independent i poden fer d'arrel de nous mots. Així, bé , que el vocabulari consti principalment d'arrels , internacionals d'origen llatí, grec, germànic, eslau, l'estructura morfològica és més aviat la d'una llengua aglutinant.

L'actual diccionari general: Plena Ilustrita Vortaro (París 1970) conté unes 16.000 arrels, que permeten la formació d'uns 160.000 mots. Cal afegir-hi encara els dels 163 vocabularis especialitzats.

Una acadèmia internacional, l'Akademio de Esperanto, vetlla per la unitat de la llengua , i en segueix l'evolució. La producció literària traduïda i original, és força abundosa. Ultra les / grans obres de la literatura universal hom ha traduït a l'esperanto els tresors literaris de llengües minoritàries, que han assolit així una difusió mundial. Així al costat de l'Esperanta Antologio, d'obres originals, hi ha una sèrie d'antologies de literatures nacionals, la primera de les quals fou precisament la catalana: Kataluna Antologio.

L'esperanto és ensenyat a universitats arreu del món. Dins l'estat espanyol n'hi ha càtedra oficial a La Laguna, Tenerife. Hi ha emissores de ràdio que tenen programes en esperanto. (Varsòvia, Roma, Pequín, Viena, Sofia i als Països Catalans, València i Sabadell). Hi ha un gran nombre de publicacions periòdiques tant generals com especialitzades. L'organisme actual més important és la Universal Esperanto-Asocio (Rotterdam). A l'estat espanyol hi ha actualment un sol organisme central Hispana EsperantoFederatio.

Per altra banda, si algú té interès i curiositat a apropar-se a aquesta llengua, en qual sevol llibreria trobarà les gramàtiques i diccionaris adients, els quals llibres permetran tothora un fàcil i suggeridor aprofundiment de tot el que queda dit i exposat.

ATALAIA

(extret de l'Enciclopèdia Catalana T. VII pag. 46, 47)

BUFA VENT DE L'EST

NO PARLARE SOBRE POLÒNIA! Perquè no hem donat la gana, perquè farà pudor, perquè el tema està distorsionat, manipulat, i no està gens clar, si va èsser primer l'ou o la gallina. El telèfon 003 és informació, aquest telèfon si hi truqueu i pregunteu per Polònia, es posaran a l'aparell el Reagan o bé el PAPA, dos experts en la matèria, fins a tal punt ho són, que sentin-los hom arriba a la conclusió que Polònia és la Capella Sixtina o bé el Pentagon. Qui no ha vist per la Tele com l'embaixador de Polònia als U.S.A., demanava asil polític a aquest país i els Reagan els rebien en braços plorant com un fill pròdig. O el Papa de Roma rebent a Walessa com a Cardenal amb tota la pompa del Vaticà, al pobre li va agafar un trasbalsament tan gros, que en sortir, va córrer a via Veneto, com un foll a buscar una Gilda qualsevol que estigués desocupada, i és que com sabeu, a Polònia la carn escasseja i els preus estan disparats. En acabar Walessa, declarà que la carn provada era de primera qualitat, lo qual demostra que els valors Occidentals estan en alça. L'esglèsia, resa novenes i farà dotzenes de manifestacions a favor de Solidaritat, està tant ocupada, que ni es recorda que al Salvador, un país tremendament catòlic, els religiosos lluiten de guerrillers,

per la llibertat de tot un poble, allí cada vegada que respiren les autoritats ficades per Reagan a dit (el seu Cow-boy), assassinen una persona i de tant en tant un religiós. Recordo que quan varen assassinar a mon senyor Romero, tot un cardenal, i un gran capità de la defensa de la integritat humana, el Vaticà va fer mutis pel folro, ni una nota, ni un comunicat, deu ésser una altra esglèsia varen pensar uns i efectivament que era una altra esglèsia encara que és digués igualment Catòlica, i vull recordar aquí i ara, que tota ofensa, és un pecat i que les ofenses és poden fer d'omissió, paraula i obra. I si és cert que l'exèrcit Polonès, i els russos han ofès d'obra al poble Polac, Reagan i el Vaticà han ofès d'obra i omissió respectivament al poble de El Salvador. A la "quiniela" doncs hi posarem un empat i qui estigui net de culpa que tiri la primera pedra.

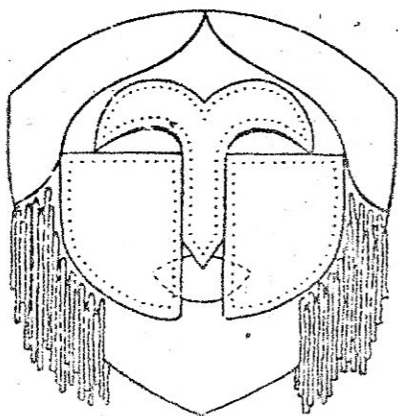
Ha d'ésser una quimera per al món Occidental el que la Cia, l'Opus, Reagan, el Vaticà, el Papa i USA, guardin les essències de les llibertats. Com ho és per a l'Est, el corsé de la K.G.B., Jaruselsky ó el Krem - lin. Els uns en nom de Déu i els altres en nom de Marx I sabem, perquè així ens ho han ensenyat, que en amb - dós bandols és pecat, prendre's el nom de l'un o de l'altre en va.

No, no parlaré sobre Polònia, però ull amb els nostres Jerarques, que donen corda als obrers polacs, per a fer vaga permanent. Pensem per un moment, què passaria, si tant aquí com allà fes dos anys que estigués sim en vaga

essim en vaga, doncs, que ni jo, escriuria el que escric ni tu amic podries llegir-ho, perquè ens cremarien com ho van fer als Jueus. Ull també amb una esglèsia que repugna un sistema social, que en la seva més pura essència, els recorda uns orígens cristians dels que s'han separat i a una esglèsia tan heterogènea que a cada país sap ballar sempre al ball que toquen.

No, no parlaré sobre Polònia, perquè Polònia és dels i pels Polacs, i són ells qui bé o malament, han d'elegir llurs destins. Perquè ni els russos, ni tampoc els Yankees, ni el Vaticà, tenen dret a fer el que fan. Perquè la dignitat humana, o bé un sentiment cristià de la vida està per damunt dels Dolars, dels Rublo o d'una simple benedicció.

Felip Domenech i Costafreda

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

CROSSWORDS

HORIZONTALS

1.- Al revés, desitjades, anhelades. Al revés, nom de dona. 2.- Article plural. Mil. Fig. creador d'alguna cosa. 3.- Res. Al revés, terreny sense ondulacions ni depressions ni elevacions. Receptacle generalment de roba amb els voravius cosits i obert per un costat el qual fa de boca. 4.- Consonant. Manifestació de la voluntat. Gos. 5.- Al revés, prefix que significa tres. Al revés, article contracte plural. 6.- Mil. Terra la qual voreja el mar. Nom de consonant. 7.- Vocals. Al revés, percebre amb el sentit de l'oïda. Número. 8.- Soroll que segueix al llamp. Consonant. Al revés, grup de persones unides per un interès comú. 9.- Que té la acidesa desagradable. Còlera, ira, exaltació. 10.- Sobirans d'una nació. Nom d'home. 11.- Nom de dues consonacions vocals. El que pren part en una croada.

VERTICALS

- 1.- Al revés, número. Ciutat de Barcelona. 2.- Al revés, pronom personal. Un. Al revés, riu de Lleida. 3.- Cadascuna de les peces que formen l'esquelet. Porció d'una línia corba. Al revés, prefixe que vol dir "Si-rià" 4.- Cinc. Home que representa un paper en una obra escènica. Al revés, mamífer solípede. 5.- Mil cinquanta. Al revés, que indica que una cosa està repetida. 6.- Vocal. Embol, part central de la capsula, on està situat el fulminant. Consonants de "facilment". 7.- Al revés, lletra grega. Al revés, el que diuen els francesos quant contesten al telefon, fer nusos. 8.- Tallat arran. Vocal. Bossa de pell que usen els pastors per a portar el menjar. 9.- Al revés, part anterior del cap de l'home. Bola esfèrica de grandàries diverses usada per a diversos jocs. 10.- Capital religiosa dels musulmans. Qualsevol cosa escrita.

SOLUCIONS

- VERTICALS
- 1.- SERT. MATARO. 2.- LLE. I. ERGES. 3.- OS. ARC. ORIS.,
 4.- V. ACTOR. ESA. 5.- MLC. SIB. 6.- A. PISTO. FMC. 7.-
 IP. OLA. NUAR. 8.- RAS. A. SARRO. 9.- ARAC. PILOTA. 10.-
 MECA. ESCRIT.
- HORIZONTALS
- 1.- SLOV. AIRAM. 2.- ELS. M. PARE. 3.- RE. ALP. SAC. 4.-
 T. ACCIO. CA. 5.- IRT. SLA. 6.- W. COSTA. PE. 7.- AE. RIO
 SIS. 8.- TRQ. B. NALC. 9.- AGRE. FUROR. 10.- REIS. MARTI
 II.- OSSA. CROAT.

B	A	R	R	E	T	P	I	C	A	T
P	A	I	X	A	D	A	K	T	O	E
P	O	N	T	D	E	L	R	I	U	S
A	R	T	E	L	S	A	D	E	L	C
G	L	E	S	E	A	D	I	E	L	V
V	E	N	T	D	E	P	O	R	T	D
R	R	I	A	T	P	A	I	S	S	E
A	R	L	A	N	T	A	C	S	O	L
N	A	S	I	O	A	V	E	N	Ç	L
N	A	S	W	P	I	B	A	N	Y	A

Si busqueu dintre del recuadre hi trobareu el nom de vuit revistes que es publiquen a les comarques Lleidatanes.

SOLUCIÓ

=====

1ª.- ESCUELLA ; 2ª.- AVENÇ ; 3ª.- BARRET PICAL
 4ª.- AIXADA ; 5ª.- ARREL ; 6ª.- VENT DE PORT ;
 7ª.- PONT DEL RIU ; 8ª.- BANYA.

III LA VEMOSA III

AGRUPACIÓ CULTURAL

ARTESA DE LLEIDA